

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2014 m. liepos 15 d. Nr. 9-39
Vilnius

Mes atlikome Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2013 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Susisiekimo ministras arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei Susisiekimo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Susisiekimo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Susisiekimo ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme šiuos vertinimus: ministerijos apskaitos sistemos ir metodų, įskaitant vadovybės atliktus apskaitinius įvertinimus; konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, šių rinkinių parengimo ir pateikimo; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Susisiekimo ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2013 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Susisiekimo ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pabrėžtini dalykai

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimą, kuris neturi įtakos nuomonei, tačiau yra svarbus. Audito metu nustatyta, kad, nepriklausomai nuo galiojančio teisinio reglamentavimo, egzistuoja dvejopa kitų subjektų finansavimo praktika – jiems valstybės biudžeto lėšos skiriamos atsižvelgus į išlaidų pobūdį, pagal atitinkamą vieną išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnį arba pagal visus straipsnius, kaip nustatyta Biudžeto sandaros įstatyme. Dėl šios priežasties Susisiekimo ministerija dalį (242 203,3 tūkst. Lt) biudžeto asignavimų kitiems subjektams (akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“, viešajai įstaigai Kelių ir transporto tyrimo institutui, vienuolikai valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių ir Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos) suplanavo ir skyrė ne pagal jų ekonominę paskirtį (darbo užmokesčiui, išlaidoms ar turtui įsigyti), dėl to Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) nurodyti panaudoti asignavimai neparodo tikrosios šių išlaidų ekonominės paskirties (ataskaitos 2 dalis, 6–9 psl.).

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Susisiekimo ministerija nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo ir Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių reikalavimais, nes Kelių priežiūros ir plėtros programos 2012 metais nepanaudotą 3 092,6 tūkst. Lt lėšų likutį ne grąžino į valstybės biudžetą, bet perkėlė į 2013 metus (ataskaitos 3.1.1 skirsnis, 9–11 psl.).

Pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija nesilaikė 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo, nes, Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti 2013 metais gavus pajamų mažiau nei prognozuota, metų pabaigoje nesuderino faktinių įmokų sumos ir gavo bei panaudojo 3 074,8 tūkst. Lt daugiau negu priklausė pagal minėtą įstatymą, taip pat proporcingai nesumažino Policijos departamentui skiriamos nepanaudotos lėšų dalies iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, įrengta valstybinės reikšmės keliuose, todėl atitinkamai mažiau lėšų skirta bendroms biudžeto reikmėms (ataskaitos 3.1.1 skirsnis, 9–11 psl. ir 3.1.2 skirsnis, 11–13 psl.).

Susisiekimo ministerija nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymu, nes neužtikrino, kad valstybės įmonė Vidaus vandens kelių direkcija gautus iš valstybės biudžeto asignavimus panaudotų teisėtai ir pagal paskirtį, nes įmonė 485,4 tūkst. Lt, skirtų ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui, panaudojo darbo užmokesčiui (358,8 tūkst. Lt), socialiniam draudimui (113,2 tūkst. Lt) ir kitoms išlaidoms (13,4 tūkst. Lt) apmokėti (ataskaitos 3.2 poskyris, 13–14 psl.).

Pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija, vykdydama viešinio paslaugų pirkimus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą bei neužtikrino šiame įstatyme įtvirtinto skaidrumo principo laikymosi, nes įsigydama minėtas paslaugas sudarė atskiras sutartis su tuo pačiu tiekėju ir kai kuriais atvejais, esant identiškam pirkimo objektui, taikė skirtingus Bendrojo viešųjų pirkimų žodyno kodus (ataskaitos 3.3 poskyris, 14–15 psl.).

Susisiekimo ministerija, pažeisdama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, nepagrįstai nustatė, kad valstybės įmonei „Kauno aerouostas“ skirtos 310,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšos detaliam planui įsigyti laikytinos dotacija, ir neparengė Vyriausybės nutarimo projekto dėl savininko kapitalo padidinimo. Valstybės įmonei nepadidinus savininko kapitalo, valstybei sumokamas mažesnis mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise (ataskaitos 3.4 poskyris, 15–16 psl.).

Pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija nesivadovavo Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašu, nes pagal perdavimo–priėmimo aktus valstybės įmonėms perdavė nutiestus naujus kelius ir kelių rekonstravimo darbus (perduoto turto balansinė vertė – 608 582,8 tūkst. Lt), nors nebuvo priimto Vyriausybės nutarimo (ataskaitos 3.5 poskyris, 16–17 psl.).

Nesivadovauta Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių reikalavimais, nes:

- Susisiekimo ministerija, nesant parengto investicijų projekto, 500,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo valstybės kapitalo investicijoms (akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ LED šviestuvams įrengti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektuose), kurios nebuvo įtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą ir nenurodytos formoje Nr. B-8 „Informacija apie Valstybės investicijų programos pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas ir investicijų projektus vykdymą 2013 m. gruodžio 31 d.“ (ataskaitos 3.6 poskyris, 18–20 psl.);
- pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija iš sutaupytų asignavimų išlaidoms 458,3 tūkst. Lt neteisėtai panaudojo naujiems investicijų projektams, kuriems pagal Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą nebuvo numatyta lėšų, vykdyti ir 2013 metais viršijo kai kuriems investicijų projektams įgyvendinti numatytą lėšų dydį (ataskaitos 3.6 poskyris, 18–20 psl.).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Susisiekimo ministerija ir jai pavaldžios įstaigos visais reikšmingais atžvilgiais 2013 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotų Susisiekimo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

2-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Giedrė Piktelytė